

Sopimuksen purkaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä erityishuoltona Naantalın kaupungin ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Varhan välillä

Koulutuslautakunta 05.09.2023 § 69
616/12.05.03.00/2023

Sopimus aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun loma-ajan aikaisen toiminnan järjestämisestä erityishuoltona Naantalın kaupungin ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Varhan välillä

Valmistelija

Vapaa-aikapalvelupäällikkö Eija Laurila

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät siirtyivät kunnista hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Uuden vammaispalvelulain voimaantulo on viivästynyt suunnitellusta aikataulustaan. Tämän vuoksi Lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta 519/1977 (myöhemmin käytetään käsitettä kehitysvammalaki) on tehty tarvittavia muutoksia hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyessä. Muutokset mahdollistavat vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä loma-aikaisen toiminnan järjestämisen ja tuottamisen kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyönä. Toiminnan sisältö ja asiakkaiden oikeudet säilyvät ennallaan.

Aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään ensisijaisesti kunnan perusopetuslain mukaisena toimintana. Jos kunta järjestää perusopetuslain perusteella oppilaille mahdollisuuden osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan, järjestetään myös vammaisen lapsen aamu- ja iltapäivätoiminta ensisijaisesti perusopetuslain mukaisesti, mikäli perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta on lapsen yksilölliseen palvelutarpeeseen nähden riittävää ja sopivaa.

Kehitysvammalain 1.1.2023 voimaan tulleiden muutosten myötä kunta voi tuottaa yksilöllistä hoitoa ja muuta huolenpitoa siltä osin, kuin se on hyvinvointialueen ja kunnan tehtäväkokonaisuuksien toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista. Kehitysvammalain mukaisten edellytysten täyttyessä lapsen aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään yksilöllisenä hoitona ja muuna huolenpitona (kehitysvammalaki 1 § ja 2 § 6 kohta). Tällöin kyse ei ole perusopetuslain mukaisesta aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Naantalissa kehitysvammaisten oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta on järjestetty kehitysvammalain mukaisesti "muuna huolenpitona". Käytännössä tämä on tarkoittanut kahden pienryhmän perustamista; toinen alakouluun ja toinen yläkouluun. Alakoulun ryhmä perustettiin vuonna 2010 ja yläkoulun ryhmä vuonna 2020. Toiminta-ajat ovat kaikissa aamu- ja iltapäivätoiminnan yksiköissä klo 7.30-10.00 ja klo 12.00-17.00.

Liitteenä on Varhan lähettämä sopimusehdotus aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteistyömallista. Sopimuksessa sovitaan tehtäväjako sekä laskutusedellytykset kunnan ja hyvinvointialueen välillä.

Sopimusmallissa sanotaan, että jos kunta ottaa vastuulleen kehitysvammaisten oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminnan käytännön järjestämisen, edellyttää palvelun toteuttaminen aina yksilöllistä sosiaalihuollon asiakaspäätöstä (lukuvuosittain). Varha palvelun järjestäjänä vastaa yksilöllisten asiakaspäätösten tekemisestä ja tiedottaa kunnalle palvelun toteuttamisen kannalta relevanteista asiakaspäätöksistä viipymättä. Naantalissa vastaavanlainen yhteistyö sote- ja

sivistyspalveluiden kanssa oli käytössä ennen hyvinvointialueiden perustamista.

Jos kaupunki ottaa aamu- ja iltapäivätoiminnan toteuttamisen vastuulleen, tullaan sen tuottamaa palvelun laadullisuutta arvioimaan vuosittaisessa yhteistyö- ja seurantakokouksessa. Kaupungin pitää huolehtia myös sopimuksen alaisessa palvelutuotannossa käyttämänsä henkilöstön soveltuvuus tehtävään.

Varhan vastuulla olevia korvattavia kustannuksia ovat palvelun tuottamisesta aiheutuneet välttämättömät henkilöstökustannukset sekä aiheuttamisperiaatteen mukaisesti toteutuneet tila-, ateria- ja materiaalikustannukset ja hallinnolliset omakustannukset. Muista mahdollisista kustannuksista sovitaan sopijapuolten kesken erikseen kirjallisesti. Suurempia muita kustannuksia voisivat olla esimerkiksi erilaiset apuvälineet (esim. nostovälineet).

Kuljetuskustannuksista ja kuljetusten järjestämisestä vastaa Varha.

Esitän, että Naantalin sivistyspalvelut jatkossakin toteuttaa kehitysvammaisten lasten ja nuorten lukuvuoden aikaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan. Toiminta-ajat ovat klo 7.30-10.00 ja klo 12.00-17.00. Toiminta järjestetään kehitysvammalain mukaisten vaatimusten mukaisesti siten, että myös yksilölliset huolenpidon tarpeet huomioidaan toiminnan järjestämisessä.

Esitän myös, että kaupunki ei järjestä koulujen loma-aikaista päivätoimintaa.

Liite 1, koulutuslautakunta 5.9.2023

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Koulutuslautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen sopimuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä koulujen lukuvuoden aikana. Toiminta-ajat ovat koulujen työpäivinä klo 7.30-10.00 ja klo 12.00-17.00. Lisäksi koulutuslautakunta valtuuttaa sivistysjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

Koulutuslautakunta päättää, että kaupunki ei järjestä kehitysvammaisten lasten ja nuorten loma-aikaista päivätoimintaa.

Päätös

Sivistysjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 25.11.2025 § 37

1185/02.08.00/2025

Valmistelija

Aamu- ja iltapäivätoiminnankoordinaattori Maarit Paloluoma

Naantalin kaupungilla on toistaiseksi voimassa oleva sopimus Varhan kanssa kehitysvammaisten oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminnan

järjestämisestä erityishuoltona. Toimintaa on tarjottu lähipalveluna, omassa koulussa.

Toiminnan järjestämiseen liittyy kuitenkin merkittäviä haasteita. Työ on kuormittavaa ja edellyttää jatkuvaa läsnäoloa, vastuuta sekä nopeaa reagointia muuttuviin tilanteisiin. Työssä vaaditaan myös osaamista erilaisista kommunikointimenetelmistä. Liikkumisen tukeminen vaatii joidenkin oppilaiden kohdalla erityisten avustamismenetelmien hallintaa. Lisäksi lähes kaikki oppilaat tarvitsevat päivän aikana toistuvasti hoidollista apua. Kuitenkin vain osalla ohjaajista on lähihoitajan tai sairaanhoitajan koulutus.

Työn vaativuus on johtanut siihen, että henkilöstön vaihtuvuus on ollut suurta. Ammattitaitoisen henkilöstön ja erityisesti sijaisten rekrytointi on ollut haasteellista.

Yhteistyösopimus on voimassa toistaiseksi. Kumpikin sopijapuoli voi irtisanoa sopimuksen 6 kk irtisanomisajalla ennen uuden lukuvuoden alkamista (irtisanominen on toimitettava helmikuun alkuun mennessä).

Esitän, että kaupunki irtisanoo toistaiseksi voimassa olevan yhteistyösopimuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä erityishuoltona Naantalın kaupungin ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Varhan välillä 1.6.2026 alkaen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattori Maarit Paloluoma on asiantuntijana kokouksessa.

Oheismateriaalina on sopimus aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun loma-ajan aikaisen toiminnan järjestämisestä erityishuoltona Naantalın kaupungin ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen välillä.

Oheismateriaali:

- Sopimus aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun loma-ajan aikaisen toiminnan järjestämisestä erityishuoltona Naantalın kaupungin ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen välillä.

Ratkaisuvalta	Hallintosääntö § 26 Lautakuntien yleiset tehtävät ja toimivalta
Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta irtisanoo 1.6.2026 alkaen Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Varhan kanssa solmitun sopimuksen kehitysvammalain mukaisesta erityishuoltona toteutettavasta aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Tällä ei ole vaikutuksia lasten oikeuksiin saada kehitysvammalain mukaisia palveluja.
Kokouskäsittely	Merkittiin, että palvelupäällikkö Eija Laurila oli läsnä kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn ajan.
Päätös	Sivistysjohtajan päätösehdotus hyväksyttiin.